

Andreja Jurček, Aleksandra Radusinovič

KAJ LAHKO MED ŠTUDIJEM NAREDIM ZA SVOJO VEČJO ZAPOSRLJIVOST?

Razvoj karijerne orientacije v visokem šolstvu na primeru kariernih centrov Univerze v Ljubljani

POVZETEK

V nenehno spreminjajoči se družbi se potreba po fleksibilnosti jasno kaže predvsem na trgu dela. V ospredje vse bolj prihajata koncepta vseživljenjskega učenja in vseživljenjske karijerne orientacije, kar pomeni, da pri iskalcih zaposlitve ne gre več za statično pridobitev izobrazbe in eno izbiro kariere, temveč za dinamično, kontinuirano pridobivanje kompetenc in prilaganje poklicne poti trenutnim razmeram na trgu dela ob upoštevanju posameznikovih želja, sposobnosti in interesov. Vloga kariernih centrov Univerze v Ljubljani je izvajanje svetovanj, delavnic in različnih dogodkov, kar našim študentom in diplomantom omogoča prvi stik z morebitnimi delodajalci ter pridobitev veščtin, potrebnih za uspešen vstop in predvsem obstoj na trgu dela.

Ključne besede: *karierni centri Univerze v Ljubljani, karierna orientacija za študente in diplomante, svetovanje, delavnice, zaposljivost*

WHAT CAN I DO DURING MY STUDIES TO RAISE MY EMPLOYABILITY? THE DEVELOPMENT OF CAREER GUIDANCE IN HIGHER EDUCATION: THE EXAMPLE OF THE UNIVERSITY OF LJUBLJANA'S CAREER CENTRES – ABSTRACT

In an ever-changing society, the need for flexibility is most clearly visible in the labour market. The concepts of lifelong learning and lifelong career guidance are coming to the forefront, meaning that the job-seeking process is no longer based on static acquisition of an education and a single career choice, but rather on a dynamic, continuous acquisition of competencies and the adaptation of one's career path to the current demands of the labour market – while of course taking into account individual wishes, abilities, and interests. The University of Ljubljana's Career Centres' role is that of providing counselling, scheduling workshops, and organising various events. The

Andreja Jurček, Karierni center Univerze v Ljubljani, andreja.jurcek@uni-lj.si

Aleksandra Radusinovič, Karierni center Univerze v Ljubljani, aleksandra.radusinovic@uni-lj.si

results include those of our students and graduates making first contact with potential employers, acquiring the skills necessary for a successful entry into the labour market, and most importantly, attaining job preservation.

Keywords: *University of Ljubljana Career Centres, career guidance for students and graduates, counselling, workshops, employability*

Karierni center Univerze v Ljubljani je stičišče med akademsko sfero, tj. študenti, diplomanti in članicami Univerze v Ljubljani, ter slovenskimi gospodarskimi in negospodarskimi subjekti kot potencialnimi delodajalci. Z delnim financiranjem ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in Evropskega socialnega sklada¹ delujemo v okviru projekta razvoja in izvajanja dejavnosti kariernih centrov v visokem šolstvu. Z namenom pridobivanja novih funkcionalnih znanj in veščin med študenti ter prispevanja k večji zaposljivosti bodočih diplomantov karierni svetovalci izvajamo individualna svetovanja za študente ter organiziramo različna predavanja, delavnice, okrogle mize ter posamezne večje dogodke. Delujemo na 23 fakultetah in treh akademijah Univerze v Ljubljani (UL). Posamezni karierni svetovalci opravljajo svoje delo na več fakultetah, kjer ima tudi prostor, namenjen stikom in delu s študenti in zaposlenimi.

VSE STORITVE KARIERNIH CENTROV SO ZA ŠTUDENTE IN DIPLOMANTE BREZPLAČNE

Zato, da lahko posameznik že med študijem poskrbi za svojo večjo zaposljivost, prepoznavnost in razširitev funkcionalnih znanj, karierni svetovalci poleg individualnih svetovanj in izvedb različnih delavnic organiziramo tudi obiske v realna delovna okolja ter predstavitve in posvete z gospodarskimi in negospodarskimi subjekti. Cilj tega je, da se študenti spoznajo z različnimi delovnimi področji, delovnimi nalogami, najpomembnejšimi profesionalnimi izzivi, da jim odpremo možnosti za oblikovanje učinkovitih socialnih mrež ter da jih morda nekoliko spodbujamo tudi k podjetniški naravnosti. V ta namen smo v sodelovanju z Ljubljanskim univerzitetnim inkubatorjem (LUI) in drugimi strokovnimi institucijami, ki pokrivajo vsebine podjetništva, organizirali različne dogodke (posvete in delavnice).

Poleg omenjenega za študente in diplomante organiziramo tudi večje dogodke in prireditve. Med odmevnejšimi projekti Kariernega centra so:

- *Izzivi v tujini* – dogodek, na katerem so sodelovali predstavniki različnih služb, ki omogočajo pridobitev štipendije in sredstev za spodbujanje mobilnosti med študijem in po njem;

¹ Operacijo delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete 3 »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja«, prednostne usmeritve »3.3 Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva«.

- *Karierni dnevi na članicah UL* – so namenjeni povezovanju študentov in slovenskega gospodarstva. Organizirali smo t. i. Karierne dneve za študente Biotehniške fakultete UL, za študente sociologije in drugih družbenih ved ter za študente Pravne fakultete UL;
- *Simulacija selekcijskega postopka* – v sodelovanju z oddelkom za psihologijo Filozofske fakultete smo v letu 2014 trikrat organizirali delavnico Simulacija selekcijskega postopka, ki je sestavljena iz psihološkega testiranja (nabor najpogostejših psiholoških testov na zaposlitvenem razgovoru) in individualno vodenega zaposlitvenega razgovora;
- *3P: Pripravljeni na podjetniško pot* – dogodek smo organizirali v sodelovanju z javno agencijo SPIRIT Slovenija. Med drugim smo na dogodku predstavili zgodbe o uspehu mladih podjetnikov. Z nami je sodelovalo 16 različnih izvajalcev, ki so na različne načine povezani s podjetništvom in so bili pripravljeni svoja vedenja, znanja ter izkušnje prenesti na mlade;
- *Hitri zmenki z delodajalci na članicah* – glavni namen je povezovanje študentov in delodajalcev na bolj inovativen način, in sicer v obliki t. i. hitrih razgovorov. Tovrstne dogodke smo organizirali na Fakulteti za matematiko in fiziko UL, Fakulteti za strojništvo UL, Naravoslovnotehniški fakulteti UL, Pravni fakulteti UL in Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo UL;
- *Posvet s šolskimi svetovalnimi delavkami in delavci srednjih šol* – gre za tradicionalno predstavitev študijskih programov svetovalnim delavcem srednjih šol;
- *Univerza gre na trg*, ki je verjetno najodmevnejši projekt.

Univerza gre na trg je dogodek, ki smo ga že drugo leto organizirali v maju na Kongresnem trgu pred Univerzo v Ljubljani. Njegov glavni namen je povezovanje študentov in delodajalcev v obliki t. i. hitrih razgovorov. Študentje se srečajo z delodajalci oz. kadrovi, s katerimi opravijo »hitri« zaposlitveni razgovor in tako krepijo zaposlitvene veščine ter vzpostavljajo in širijo svojo socialno in profesionalno mrežo. Enaindvajsetega maja 2014 se je dogodka na Kongresnem trgu udeležilo več kot 150 študentov in diplomantov UL ter 61 izkušenih strokovnjakov iz 47 podjetij. Odziv je bil tako med delodajalci kot med študenti zelo dober.

Ena izmed udeleženk je zapisala:

Ideja povezovanja študentov in diplomantov s trgom dela se mi zdi odlična poteza. Študentje in diplomanti imamo tako priložnost predstaviti svoje izkušnje in kompetence, delodajalci pa spoznati kader na trgu (ne)dela. Dodaten bonus je tudi sproščeno okolje.

Druga pa:

Nad dogodkom sem bila zelo navdušena. Omogočil mi je pogovor z več potencialnimi delodajalci v veliko krajšem času, kot bi ga porabila, če bi z vsakim od njih sama poskušala navezati stik.

INTERNACIONALIZACIJA STORITEV, UPORABA INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE, INOVATIVNI PRISTOPI

Naše storitve sproti nadgrajujemo in razvijamo nove pristope h kariernemu informiranju in svetovanju. Sorazmerno z rastjo števila študentov in diplomantov v mednarodnih programih mobilnosti narašča tudi potreba po informacijah o študiju, praksah in zaposlitvi v tujini, zato kontinuirano širimo nabor storitev, ki prispevajo k internacionalizaciji oz. odpiranju visokošolskega prostora navzven. Produktivno sodelovanje se je vzpostavilo v okviru mreže univerz IRUN,² kjer poleg UL sodelujejo še Jagelonska univerza v Krakovu, Katoliška univerza Peter Pazmany iz Budimpešte, Univerza Radboud iz Nijemegna, Univerza v Barceloni, Univerza Duisburg-Essen, Univerza v Glasgowu, Univerza v Münstru, Univerza Poitiers in Univerza v Sieni. Našim študentom smo omogočili svetovanja prek Skypa, ki jih izvaja karierna svetovalka iz kariernega centra Univerze Duisburg-Essen in študente informira o študiju, zaposlitvi in bivanju v Nemčiji. Storitve je izzvala pozitiven in množičen odziv študentov, zato bo v študijskem letu 2014/15 vzpostavljeno multilateralno sodelovanje, kjer bodo lahko študenti in diplomanti UL s svetovanji prek Skypa pridobili informacije še o študiju in trgu dela v Veliki Britaniji, na Nizozemskem in Poljskem neposredno od kariernih svetovalcev iz teh držav. Izvedba svetovanj prek Skypa je izraz našega zavedanja prednosti, ki jih prinaša informacijsko-komunikacijska tehnologija, prizadevamo pa si tudi za nadaljnji razvoj spletnih seminarjev (t. i. webinarjev) v okviru mreže IRUN. Internacionalizacija naših storitev ni usmerjena le na slovenske študente, ki odhajajo v tujino, temveč bo Karierni center v študijskem letu 2014/15 razširil tudi spekter storitev za tuje študente, ki v okviru programa Erasmus+ pridejo v Slovenijo na študijsko izmenjavo ali prakso.

Zaposleni Kariernega centra v praksi udejanjamo tudi koncept vseživljenjskega učenja, saj se redno udeležujemo izobraževanj in konferenc tako v Sloveniji kot tujini. V septembru 2014 se bo naša predstavica udeležila dvodnevne konference mreže NICE³ o inovativnih pristopih v kariernem svetovanju v angleškem mestu Canterbury. Temu bo v okviru Donauforuma v Ingolstadtu sledila predstavitev zgoraj omenjenega sodelovanja med našim kariernim centrom in kariernim centrom Univerze Duisburg-Essen kot primera dobre prakse.

PREPOZNAVANOST PROFILOV DIPLOMANTOV

Opazili smo, da se naših storitev, dogodkov in aktivnosti ne udeležujejo več predvsem študentje družboslovja in humanistike, temveč je bila v zadnjem letu velika rast udeležbe na naših dogodkih pri študentih naravoslovno-tehničnih smeri. V prihajajočem študijskem letu bomo posebno pozornost namenili še večjemu povezovanju akademske sfere, tj. študentov, diplomantov in zaposlenih na članicah UL, s slovenskimi gospodarskimi in negospodarskimi subjekti kot morebitnimi delodajalci.

2 International Research Universities Network.

3 Network for Innovation in Career Guidance & Counselling in Europe.

Potrebe visokega šolstva in prav tako potrebe gospodarstva po storitvah, ki jih opravljamo v Kariernem centru UL, so čedalje večje, kar nakazujejo podatki in analize, opravljene v obdobju od 1. julija 2013 do 31. maja 2014. V tem obdobju smo skupno izvedli:

- 176 delavnic, posvetov in okroglih miz za študente kot pripravo na uspešnejši prehod na trg dela – udeležilo se jih je več kot tri tisoč študentov UL;
- 327 individualnih svetovanj študentom in diplomantom UL;
- 32 individualnih kariernih svetovanj prek Skypa – izvedla jih je karierna svetovalka Ruth Girmes z Univerze Duisburg-Essen, partnerica mreže IRUN;
- 30 obiskov študentov v realna delovna okolja, v katere se je vključilo več kot 600 študentov;
- 50 predstavitev gospodarskih in negospodarskih subjektov na posameznih članicah UL, ki se jih je udeležilo več kot 1.200 študentov in diplomantov UL.

V Kariernem centru sodelujemo z več kot 300 slovenskimi gospodarskimi in negospodarskimi subjekti ter delodajalskimi organizacijami in združenji. Več o našem delovanju lahko najdete na spletni strani <https://kc.uni-lj.si> ali na našem Facebookovem profilu <https://www.facebook.com/KarierniCentriUL?fref=ts>. Na obeh povezavah boste izvedeli vse o aktualnih dogodkih, dobili zanimive napotke, pregled trenutnih prostih delovnih mestih ter vse druge koristne informacije, zanimive za študente, diplomante in delodajalce.

LITERATURA

- Association of Graduate Careers Advisory Services (AGCAS) (2014). Pridobljeno s <http://www.agcas.org.uk/>.
- International Research Universities Network (IRUN). (2014). Pridobljeno s <http://www.irun.eu/>.
- Karierni centri Univerze v Ljubljani (2014). Pridobljeno s www.kc.uni-lj.si.
- National Association of Colleges and Employers (NACE) (2014). Pridobljeno s <https://www.nacweb.org/>.
- Network for Innovation in Career Guidance & Counselling in Europe (NICE) (2014). Pridobljeno s <http://www.nice-network.eu/>.
- Zavod RS za zaposlovanje – Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko karierno orientacijo (2014). Pridobljeno s http://www.ess.gov.si/o_zrsz/projekti_zavoda/projekt?aid=123.
- Žnidaršič Žagar, S. (2014). University Careers Centres: Spaces of Non-Formal Learning for Students. V: Ž. I. Žagar in P. Kelava (ur.), *From Formal to Non-Formal: Education, Learning and Knowledge* (str. 247–270). Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.